

[Poul Antonsen.]

værd at overveje, at dette udvalg i højere grad blev udstyret med sine egne eksperter, som var udvalgets eksperter, og som man kunne spørge uden at gå vejen over ministeren. Det er meget væsentligt at styrke folketinget, styrke folkestyret i forhold til regeringen, det betragter vi det i hvert fald som og kan derfor ikke se det rimelige i, at alle teknokraterne og specialisterne står til regeringens rådighed; også folketinget bør styrkes på dette område.

Når vi i øvrigt skal diskutere besparelsesmuligheder, kan det naturligvis kun glæde liberalt centrum, at den socialdemokratiske ordfører her trækker frem en kronik, som et medlem af liberalt centrums forretningsudvalg, lektor Peder Olesen Larsen, for nylig har skrevet i Politiken, og hvor han netop diskuterer en flig af hele denne problemstilling. Det er i høj grad ting, som har været drøftet inden for liberalt centrum, og nogle af dem er altså sluppet ud til offentlig debat på denne måde. Vi glæder os over, at det også kan give anledning til overvejelser inden for socialdemokratiet.

Der er mange overvejelser, man kunne gøre sig, når man vil gå videre i denne debat. Man kan jo for det første konstatere, at vi inden for den offentlige sektor ikke har de mekanismer, der normalt i det private erhvervsliv fører til, at opgaverne bliver løst så billigt som muligt. Tværtimod har vi jo inden for det offentlige, i hvert fald ifølge den spøgefulde del af litteraturen, nogle andre love, nogle af Parkinsons love, som peger på, at lønningerne kan gå hen og blive dyrere, end de gerne skulle være. Og mens vi principielt giver tilslutning til alle de opgaver, der i dag løses af det offentlige, har vi samtidig den indvending, at vi virkelig må anstrenge os for at sikre, at disse opgaver altid løses så billigt som overhovedet muligt. Vi må på forskellig vis forsøge at indbygge mekanismer, der fører til, at disse opgaver ikke giver anledning til overflødig administration og til for store institutioner til løsning af dem.

Man kunne diskutere andre fremgangsmåder end den, som allerede har været omtalt af flere, med en udvidelse af investeringsudvalgets kommissorium; man kunne

også diskutere f. eks. de refusionsordninger, vi har, og som flere har været inde på. Vi har fra liberalt centrums side for vel snart et år siden fremsat forslag til en kommunal skattereform; det indgår jo nu i den debat, som forhåbentlig snart også føres effektivt her inde i tinget om byrdefordelingen, og vi har netop i disse forslag peget på, at på et par områder var der en mulighed for at indrette refusionssystemet på en sådan måde, at det virker i den rigtige retning, at vi på det punkt får en mekanisme, der trækker i den rigtige retning.

Som eksempel kan jeg nævne tilskud til skolevæsenet i kommunerne, hvor staten jo i dag betaler 85 pct. af driftsudgifterne, i hvert fald af lærerlønningerne. Dér har vi peget på den mulighed, at man i stedet for kunne yde kommunerne et tilskud på 85 pct. af det, det i gennemsnit koster at holde et barn i skole, altså i landet som helhed, ikke inden for den pågældende skole. Kommunerne skulle naturligvis opfylde de krav, som lovgivningen stiller til skolevæsenet, men derudover ville det være op til den enkelte kommune at gennemføre løsningen af disse opgaver så billigt som overhovedet muligt.

Noget tilsvarende har vi peget på i forbindelse med tilskuddene til amterne til hospitaler. Også dér kunne man yde et bloktilskud i forhold til indbyggerantallet, måske med særlig hensyntagen til antallet af gamle i det pågældende amt, og så i øvrigt overlade til amtet selv at indrette sit hospitalsvæsen. Det ville være decentralisering, og det ville også styrke det lokale selvstyre.

Man kunne måske også gå videre ad den vej. Man kunne måske ligefrem finde frem til en række statsinstitutioner og sige, at de får visse bevillingsrammer, eller de får et vist beløb i forhold til et eller andet objektivt kriterium. Kunne man ikke ligefrem overveje også at anvende et sådant system over for vore universiteter, sige, at nu har I hidtil fået 150 mill. kr., eller hvor meget det nu er, om året, det bliver I ved med at få, så kan I i øvrigt slås om det indbyrdes?

Hr. Lysholt Hansen refererede fra Peder Olesen Larsens kronik, at man på landbohøjskolen havde et laboratorium, der kun blev benyttet 20 timer om ugen. Køben-